

ANNELI SIHVART

Second-hand-koerad

Hooldekodusse viidud perenaist üksi tühjas aias oodata ei ole lapsemäng.

Mõni aeg tagasi tuli naabrimees koju uue armsa koeraga. "Oh, see on meil niisugune vähekasutatud koer, peaaegu uus teine," aasis ta, kui looma kiitma hakkasime.

Et siis *second-hand*-koer. Varjupaigast.

Kuuest koerast, kes meil elu jooksul olnud, on neli olnud n-õ teise ringi koerad: hundikoer Rolli, kes kaugel Nõukogude ajal küla vahel autost välja visati; pisike taksi moodi krants Tuki, kelle perenaine äkki avastas, et ta ikkagi ei suuda pidada koera, kelle ise turuvärvast ostnud oli; Tallinna varjupaigast pärit emalikult tark segavereeline Liisu, kes oli oma kodutuks jäänud peremehega seni üheskoos tänavat möötnud, kuni peremees suri; habemega iiri hunti meenutav hiigelkutsikas Liisi, kes mõne aasta eest Videviku ja Planeedi tänava nurgale maha oli jäetud.

Võrdväärne sõber

Kullakarvalised Reti ja Auri – Liisu laps ja lapselaps – on seevastu meie peres sündinud ja kasvanud, teist kodu pole neil olnudki.

"Kuidas ma võtan täiskasvanud koera..." on mõnikord muretsetud. "Ei tea ju, milline iseloom tal on ega midagi!"

Võin kinnitada, et just täiskasvanud looma puhul sa teadki, missuguse koera saad. Temal on iseloom juba välja kujunenud, sa näed seda, kui temaga tutvuma lähed.

Kutsikast seevastu võib kujuneda hoopis teistsugune koer, kui sa oma unistustes eeldanud oled – muu hulgas sellegi tõttu, et sa ei pruugi osata teda niisuguseks kujundada, nagu vaimusilmas ideaalina ette kujutasid.

Retit ja Aurit vaadates näen, et nad on parajad memmekad. Mõistagi on see omamoodi armas, kuid tõtt-öelda igatsen siiani tänavakoer Liisut, kes oli meile kõigile otsekui võrdväärne sõber.

Tütar ütles, et Liisu oli talle tagavaeraema eest, mulle vaatas koer aga teinekord otsa pilguga, nagu tahaks öelda: "Ära muretse, perenaine, kui meie kahekesi selle asja ajada võtame, siis saab kõik korda!"

Mida Liisu mu abikaasale kõneles, ma ei tea – see oli nende omavaheline jutt...

Teisisõnu, täiskasvanud koeraga sõbruneb peremees algusest peale kui karjakaaslasega, kutsikale tuleb aga esiotsa koeraema mängida – ja mõnikord suhe täiskasvanud karjakaaslaste suhte tasemele ei jõuagi.

Kõlab kummaliselt, eks ole, aga ma vist peaaegu usun, et kui meie praegused kolm koera kord koerte paradüüsi jõuavad, siis eelistaksin võtta just niimelt täiskasvanud koera.

Eluõhtul üksipäini

Olen kuulnud vanemaid inimesi kurtmas, et vastutustunne ei luba kutsikat võtta: "Mis saab loomast siis, kui meie enne koera sureme või haigestume?"

Mul on hea meel, et on inimesi, kes selle võrra ette mõtlevad. Aga ehk võiksid nad juhu, kui ikkagi koera igatsevad, võtta enese kõrvale mõne neljakäpalise pensionäri? Elu-

kogemust on siis nii neil kui koeral, usutavasti aitab see üksteisest paremini aru saada.

Ja kutsika väsitava tormakusega pole ka enam tarvis rinda pista – korras närvidega vanem koer on rahulik ja arukas nagu samasugune vanem inimenegi.

Praegu otsib kodu üks 11aastane õnnetu, kuid sõbralik 45 cm kõrgune isane kutsu. Kutsikana ta praegusesse koduaeda visati, perenaine oli ta vastu lahke, kuni...

Kuni jäi dementseks. Mida aeg edasi, seda enam tuli ette hetki, kus naine ei tundnud enam oma koera ära. Esiti kurjustas ta "võõra loomaga" niisama, siis viskas toas elama harjunud looma aeda, hiljem aga peletas suisa värava taha.

Koer ei osanud kusagile minna, õnneks aitasid ta aeda tagasi sõbralikud naabrid. Mis lahti on või milles ta süüdi on, ei saanud loom enam üldse aru – mõistis vaid, et ilmselgelt on ta milleski hirmsasti süüdi.

Helgematel hetkedel kallistas perenaine koera jälle. Lõpuks viidi naine aga ära hooldekodusse, kust tagasitulekut pole. Koer – arutult truud – ootab tema tagasitulekut pikisilmi.

Naabrid on seni looma toitnud. Kuna koer on sõbralik, imelise iseloomu ja hea tervisega, ei tõuse neist kellegi käsi teda hukkamisele viima. Loom aga igatseb inimest, kelle juurde kuuluda, üksi tühjas majas ja aias ei ole tal elust rõõmu.

Nojah, jõudsingi jutuga lauseni, mida algusest saati öelda tahtsin – ottime karvasele leebe loomuga nelja käpaga härrasmehele sõpra ning karjakaaslast. Kas ka leiame, ei tea.

ANNELI SIHVART